

ul. Łabędzia 7, Falenty, 05-090 Raszyn

skof@interia.pl

+48 603 766 295

<https://skof.org.pl/>

Rejestr stowarzyszeń nr 66/2021

REGON: 389 481 660

NIP: 534 264 6015

Konto: BNP PARIBAS Polska S.A.:

19 1600 1462 1852 2116 0000 0001

Falenty, 8 lutego 2023 r.

INFORMACJA

SPOŁECZNEGO KOMITETU OCHRONY FALENT

o zakazie rozbiórki zabytkowego budynku oficyny dworskiej w Falentach, miejsca urodzenia Magdaleny Abakanowicz

Mamy zaszczyt poinformować, że 26 stycznia br. Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków prof. Jakub Lewicki po rozpatrzeniu wniosku Instytutu Technologiczno-Przyrodniczego (IT-P) z 11 maja 2022 r. wydał decyzję administracyjną, w której **nie wyraził zgody na rozbiórkę** części budynku oficyny dworskiej na terenie zespołu pałacowo-parkowego w Falentach, objętego ochroną konserwatorską. Decyzji towarzyszy uzasadnienie.

Wychodząc ze stanowiska konserwatorskiego Organ stwierdził w nim, że budynek, którego część miałyby być zburzona w pierwszej kolejności, to obiekt murowany z cegły o zróżnicowanej bryle podzielonej na trzy funkcjonalne części, prawdopodobnie wybudowany na fundamentach starszej budowli, być może autorstwa Sz. B. Zuga. Budynek posiada skromną ale jednolitą dekorację architektoniczną z prostych gzymsów międzykondygnacyjnych i koronujących, cokołów i lizen. We wnętrzu zachował się pierwotny układ pomieszczeń i relikty – drewniane futryny, drzwi, stolarka okienna, klatka schodowa, piece kaflowe z ornamentami, podłogi i oryginalna więźba dachowa z połowy XIX w.

Przedmiot decyzji – budynek oficyny dworskiej – bezsprzecznie spełnia kryteria definicji zabytku – posiada wartość zarówno naukową jak i historyczną. Wynikają one ze ścisłego związku budynku z zespołem pałacowo-parkowym w Falentach, jako budynku jego zaplecza gospodarczego. O randze oficyny świadczy fakt, że od 1925 r. była miejscem zamieszkania rodziny wnuczki właścicieli dworu w Falentach, gdzie na świat przyszło ich ośmioro dzieci. Istnieją przesłanki, że w tym budynku mieszkała rodzina zarządcy majątku i tu przyszła na świat Marta Magdalena Abakanowicz, jedna najwybitniejszych polskich rzeźbiarek XX w. Jeśli w przyszłości możliwe będzie dalsze potwierdzenie tej przesłanki dodatkowo podniesie to rangę budynku i stopień jego ochrony. Znaczącym jest, że oficyna dworska jest jedynym zachowanym w całości budynkiem dworskim spośród kilkunastu towarzyszących dawniej pałacowi.

Konserwator Zabytków zwraca cennie uwagę, że miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Raszyn stanowi o zakazie zmiany brył oraz formy istniejących obiektów. Dopuszcza on prowadzenie wyłącznie prac konserwatorskich i remontowych po uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków. W ocenie Organu postulowana rozbiórka jest sprzeczna z przytoczonymi wyżej zapisami planu miejscowego, gdyż rozbiórka części budynku

zmieni jego bryłę, statykę i oryginalną formę. Ponadto nie stanowi remontu i prac konserwatorskich zalecanych prawem miejscowym.

Społeczny Komitet Ochrony Falent, jako organizacja społeczna, został dopuszczony do udziału w postępowaniu administracyjnym przed Mazowieckim Konserwatorem Zabytków na prawach strony. Złożyliśmy protest wobec działań Instytutu i wnioskowaliśmy o ochronę zabytku przed zburzeniem. Członkowie i eksperci Komitetu brali udział w oględzinach zabytku i wszystkich czynnościach. Przeprowadzili też własne rozpoznanie architektoniczne, kwerendy źródłowe, archiwalne i badanie społeczne, których wyniki wniesiono do postępowania. Co więcej, w przeciwieństwie do użytkującego obecnie zabytek Instytutu, który nie wskazał celu wnioskowanego wyburzenia, Społeczny Komitet we współpracy z Inicjatywą Mieszkańców „Zmieniamy Gminę Raszyn” określił cel i opracował wstępną koncepcję rewitalizacji zabytku, czyli jak może on służyć lokalnej społeczności.

Społeczny Komitet Ochrony Falent pragnie serdecznie podziękować wszystkim, którzy swoją wiedzą i aktywnością wsparli działania dla uchronienie zabytku przed zburzeniem. Więcej szczegółów na witrynie skof.org.pl.

Obecnie czekamy na ruch Instytutu Technologiczno-Przyrodniczego. Wyrażamy nadzieję, że jego Dyrekcja zrozumiała swą błędną decyzję i podejmie niezwłocznie działania dla zabezpieczenia zabytku. Ze swojej strony będziemy podejmować wszystkie możliwe działania by nie dopuścić do rozbiórki – byłoby to niedopuszczalne niszczenie dziedzictwa kulturowego w Gminie Raszyn. Podtrzymujemy naszą deklarację pomocy przy zabezpieczeniu i odbudowie tego i pozostałych zabytków w Falentach.

Apelujemy - Falenty są skarbem przyrody, krajobrazu i architektury. Na nas wszystkich spoczywa obowiązek zachowania ich dla potomnych.

STOP dewastacji zabytków w Falentach!

WSPÓLNIE DLA FALENT MOŻEMY ZROBIĆ WSZYSTKO